

та автореферати, виступає як опонент при захисті дисертаційних робіт.

Отже, юбілярові є чим звітувати перед Богом і людьми. Його життя являє собою взірць самовідданого служіння фармакологічній науці, його діяльність - зразок вірності своїй Alma mater - Українській медичній стоматологічній академії.

Від усього серця колектив кафедри експериментальної та клінічної фармакології з імунологією, та редакція журналу «Вісник проблем біології і медицини» вітають Віктора Миколайовича з ювілеєм! Зичимо невичерпної енергії, міцного здоров'я, творчого потенціалу та злагоди в родинному колі!

Стаття надійшла 30.04.2010 р.

УДК 37.015+3(092) Масловский

НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ И ОБЩЕСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ С.Ю. МАСЛОВСКОГО

К 70-летию со дня рождения и 45-летию научно-педагогической деятельности

7 июня 2010 года исполняется 70 лет со дня рождения заведующего кафедрой гистологии, цитологии и эмбриологии Харьковского Национального медицинского университета доктора медицинских наук, профессора, академика Международной академии интегративной антропологии Масловского Сергея Юрьевича.

Сергей Юрьевич родился 7 июня 1940 года, в г. Харькове в семье потомственных врачей.

Следуя семейной традиции, Сергей Юрьевич в 1957 году поступает на педиатрический

факультет Харьковского медицинского института. С первого курса С. Ю. Масловский начал работать в студенческом научном кружке при кафедре нормальной анатомии под руководством доцента

В. В. Бобина. Его научные интересы были направлены на изучение сравнительной анатомии нервов и сосудов передней конечности.

За время учебы в институте С. Ю. Масловский участвовал в работе четырех итоговых студенческих научных конференций, был старостой кружка при кафедре нормальной анатомии. Студенческие работы

С. Ю. Масловского были многократно удостоены I и II премий.

По семейной традиции на V и VI курсах института С. Ю. Масловский параллельно работал и на кафедре судебной медицины под руководством проф. Н. Н. Бокариуса. Он активно занимался общественной работой, выполнял обязанности заместителя председателя студенческого научного общества института, участвовал в художественной самодетельности, занимался спортивным туризмом, спортивной гимнастикой, стрельбой.

После окончания института С. Ю. Масловский продолжил учебу в аспирантуре при кафедре нормальной анатомии под руководством профессора Р. Д. Синельникова. За время учебы в аспирантуре им были освоены анатомические и гистологические методы исследования, выполнена диссертация на соискание ученой степени кандидата медицинских наук на тему «Нервы и сосуды предстательной железы человека и некоторых животных».

В 1967 году после успешной защиты диссертации и присуждения ученой степени

кандидата медических наук, он працює асистентом

кафедри нормальної анатомії Харківського державного медического інституту.

В 1968 році С.Ю. Масловський проходить стажировку в 1 Московському медическому інституті на кафедрі нормальної анатомії під керівництвом академіка Д. А. Жданова. Благодаря вртуозному володінню анатоміческої технікою і особливо технікою препарирования ім були створені унікальні музейні препарати.

В період роботи асистентом Сергій Юрьевич вел активну громадську діяльність, виконуючи обов'язки члена профсоюзного комітету інституту, секретаря ради по научній організації праці.

С 1972 року він очолює службу научній медическій інформації інституту. По його ініціативі були організовані відділи інформації на факультетах і кафедрах, що в значительній степені підвищило ефективність научно- дослідницької праці в інституті.

В 1973 році йому було присвоєно учене звання доцента кафедри нормальної анатомії. Більше 30 років Сергій Юрьевич активно працював ученим секретарем Правління Харківського научного товариства анатомів, гістологів і ембріологів під керівництвом професора

Р.Д. Синельникова. Продовжуючи активну научно-дослідницьку працю Сергій Юрьевич провів дослідження по виявленню впливу гіпоксії на нервову систему передньої залози, вивчив будову довгих трубчатих кісток в місцях прикріплення м'язів-антагоністів і багато іншого. Свої научні результати С. Ю. Масловський неодноразово докладав на научних з'їздах і конференціях, активно учасував в праці Харківського научного медического товариства.

В 1973 році С. Ю. Масловському було присвоєно звання «Відмінник охорони здоров'я СРСР».

С 1975 по 1985 рік, паралельно з працею доцентом кафедри нормальної анатомії, Сергій Юрьевич виконував обов'язки помічника проректора інституту по научній праці. За цей період під керівництвом академіка НАН України професора В. І. Гриценко був проведений ряд суттєвих реорганізацій в системі научних досліджень інституту.

С. Ю. Масловський постійно вдосконалював своє педагогічне майстерство, проводячи практичні заняття і читаючи лекції по різних розділах курсу анатомії. Він постійно працював зі студентами-кружков-

цями на кафедрі, його ученики завоювали призові місця на итогових студентських конференціях.

В 1985 році С. Ю. Масловський вдосконалював своє педагогічне майстерство на кафедрі анатомії людини Київського медического інституту під керівництвом професора І. І. Бобрика.

В цей же час С. Ю. Масловський розвиває нові напрями в анатоміческій науці, одні з яких було вибрано як теми докторської дисертації. Ідеї С.Ю. Масловського отримали одобрення в Київському інституті нейрохірургії і на кафедрі оперативної хірургії і топографіческої анатомії Ленінградського медического інституту у професора Е. М. Маргорина. Це напрями було присвячено вдосконалюванню стереотаксіческих операцій на головному мозку людини. Вдохновлений важливістю цих досліджень для нейрохірургіческої практики, С. Ю. Масловський захищає докторську дисертацію за 5 років.

У момент захисту дисертації в видавстві «Здоров'я» вийшов в світ «Стереотаксіческий атлас проміжочного мозку дітей і підлітків», який був створений С. Ю. Масловським разом з нейрохірургом О. А. Лапоноговим. Предисловіє до цього унікального видання було написано академіком А. П. Ромодановим, який відзначив, що такий атлас - єдиний в світі і буде дуже корисний для практичного охорони здоров'я.

Захист докторської дисертації відбувся 17 жовтня 1985 року, а дисертація була названа найкращою дисертацією по анатомії за останні п'ять років. Ця праця поклала початок новому напрями в медицині «Стереотаксіческа нейроморфологія».

С осени 1986 року С. Ю. Масловський займає посаду професора кафедри анатомії ХМІ. Звання професора йому було присвоєно в 1987 році. В цій посаді він працював до січня 1996 року.

В 1991 році по ініціативі С. Ю. Масловського в Харкові був створений спеціалізований Рад по захисті кандидатських і докторських дисертацій по спеціальності «нормальна анатомія», в праці якого Сергій Юрьевич бере активну участь, виступаючи як офіційний і неофіційний опонент.

В цей період в праці учеників С.Ю. Масловського починає розвиватися новий напрями по індивідуальній анатоміческій змінності структур головного мозку людини в системі стереотаксіческих координат.

1995 год стал для С. Ю. Масловского переломным. Ректорат предложил ему возглавить кафедру гистологии, цитологии и эмбриологии.

Сергей Юрьевич согласился и, приступив к обязанностям с 10 января 1996 года, стал активно осваивать родственную специальность.

С первых дней работы в качестве заведующего кафедрой С. Ю. Масловский уделял особое внимание совершенствованию учебного процесса. Увеличив количество компьютеров на кафедре, он совместно с аспирантом Харьковского технического университета радиоэлектроники О. Г. Авруниным создает оригинальную обучающую и контролирующую программу «Крок-1», по которой обучаются и тестируются все студенты.

Сергей Юрьевич совместно с И. И. Шеститко и А. М. Гаврилякой создал уникальный учебный видеофильм «Атлас микроскопических препаратов по цитологии, эмбриологии, общей гистологии и микроскопической анатомии». Как программа, так и атлас рекомендованы Всеукраинским совещанием заведующих кафедрами гистологии для внедрения во всех высших медицинских учебных заведениях страны.

Много сил и внимания С. Ю. Масловский уделяет подготовке научно-педагогических кадров, под его руководством защищаются кандидатские и готовятся к защите докторские диссертации. Авторитет С. Ю. Масловского в науке был оценен в масштабе государства – он был назначен членом экспертного Совета ВАК Украины.

С 2007 года он является председателем Специализированного Совета по защите кандидатских и докторских диссертаций по специальности «нормальная анатомия» и «патологическая физиология».

На протяжении многих лет Сергей Юрьевич является заместителем главного редактора научных журналов «Медицина сегодня и завтра» и «Экспериментальная и клиническая медицина», членом редколлегии ряда морфологических изданий.

Совместно с Харьковским государственным техническим университетом радиоэлектроники им получены два патента Украины: «Спосіб визначення зони нейрохірургічного втручання при захворюваннях екстрапірамідної системи» и «Апарат для стереотаксичних операцій на глибинних структурах головного мозку».

С. Ю. Масловский не замыкается в узком кругу науки, продолжает участвовать в общественной жизни института и города – является членом Президиума Харьковского медицинского общества, председателем Харьковского общества АГЭ. Он участвует в

художественных выставках, демонстрируя свои акварели, осваивает новые музыкальные инструменты.

Художественный вкус Сергея Юрьевича нашел воплощение в интерьере кафедры. Принципиально по-новому оформлен вестибюль кафедры. Установлено 10 барельефов корифеев мировой морфологии: Ф. Биша, К. Бэра, И. Мюллера, А.С. Догеля, К. Гольджи, М. Мальпиги, Я. Пуркинье, К. Вольфа, Т. Шванна, бюсты отечественных гистологов И. И. Мечникова и И. А. Беца, а также зарубежных – С. Рамона-и-Кахаля и Р. Келликера (последних – единственные в СНГ).

Находясь в кабинете Сергея Юрьевича, испытываешь эстетическое наслаждение, потому что здесь развернута постоянная экспозиция его художественных работ, насчитывающих более 100 картин – акварелей.

Техника исполнения многих картин поражает мастерством передачи оттенков цвета и деталей структуры художественных объектов.

Продолжая традиции харьковских морфологов, как в свое время

В. П. Воробьев, Сергей Юрьевич с 1994 года преподавал курс пластической анатомии в качестве профессора кафедры рисунка Харьковского художественно-промышленного института.

В свои 70 лет С. Ю. Масловский полон творческих сил и замыслов, читает полный курс лекций на кафедре, работает со студентами-кружковцами, соискателями и аспирантами, и не отказывает себе в удовольствии выезжать на охоту и горнолыжные трассы. Активно работает на садовом участке. Постоянно принимает участие в спортивных мероприятиях университета. Его увлечения разделяют жена – Михайлик Лариса Алексеевна – доцент кафедры патологической анатомии Харьковской медицинской академии последипломного образования врачей, и сын – доцент кафедры ортопедической стоматологии Харьковского Национального медицинского университета.

Ученый высокого уровня, опытный и строгий учитель, хороший организатор, обязательный и добросовестный человек – таким его знают в нашем университете, в Украине и за ее пределами.

Медицинская общественность, администрация Харьковского государственного медицинского университета, коллектив кафедры, редакция журнала «Вісник проблем біології і медицини», ученики, студенты, коллеги и друзья сердечно поздравляют юбиляра, желают ему здоровья, огромного счастья, семейного благополучия и новых творческих достижений.

Стаття надійшла 30.04.2010 р.